

“M’explico, de la investidura a l’exili”

written by Lluís Busquets | 8 d'octubre de 2020

M’he llegit d’una tacada, amb un parell o tres de sessions llargues, les 677 pàgines del llibre **Carles Puigdemont M’explico**, posat sobre el paper per **Xevi Xirgu**. Bona feina del periodista i d’**Isabel Martí**, l’editora, si hem de fer cas al pròleg. El llibre va des de l’endemà de Reis del 2016, quan la CUP no volia investir a **Artur Mas** president de la Generalitat, fins al 21-XII-2017, amb la victòria de JuntsxCat, contra les enquestes que feien guanyadora ERC, en les eleccions inventades per Rajoy sota el 155, i la celebració des de l’exili de Brussel·les. Vagi per davant que aquest era un llibre necessari. Les ratllades d’autocensura del llibre, justificades en un dels pròlegs per no comprometre ningú, més aviat semblen retractacions d’ultimíssima hora per no embolicar més la troca... Però, també hi ha qui ho considera un gran encert...

Entenguem-nos. Xirgu ha tingut el privilegi que ja hauríem volgut molts periodistes: seguir Puigdemont com una paparra durant aquests anys. I, després, entre tot dos, el president i ell, han anat per feina a partir de dues perspectives: primera, construir un relat *ex eventu* a partir de la finta d’un dietari; és a dir –i és ben lícit: també ho fan els Evangelis–, hi ha consideracions i judicis de fet, i sobretot de valor, construïts després que les coses ja han passat; segona, una tria sempre pressuposa un rebuig de materials volgudament no presos en consideració. Per exemple, servidor ha trobat a faltar algunes dades que qualsevol lector pot considerar claus de la segona quinzena de setembre del 2017. Per exemple, per què no es van saber assegurar abans de les lleis del Referèndum i de la Transitorietat jurídica (6 i 7-IX) la signatura del Secretari del Parlament **Xavier Muro** i del Lletrat Major, **Antoni Bayona**? Se’m dirà que els funcionaris no

se la volien jugar, d'acord. Però tampoc no es va poder pactar amb el Consell de garanties estatutàries (els seus dictàmens són merament consultius)? Quines repercussions tenien en el president fets com la reunió del Consell General de Policia (14-IX), els escorcolls dels dies 18 i 19 a llocs com Unipost i les que seguirien a Disnet, Zukoy o Buzoneo directo, la sortida de vehicles de la GC a Andalusia amb els crits d'«¡A por ellos!», la interlocutòria de la jutgessa Mercedes de Armas (la de «sin afectar la normal convivència ciutadana»), que es carregava les disposicions de Fiscalia, les reticències entre el Major **Trapero** i **Diego Pèrez de los Cobos** o les darreres ordres del Secretari d'Estat **José Antonio Nieto** fent passar la seguretat de la ciutadania per davant de l'eficàcia policial? Sobretot hi he trobat a faltar les reunions del dia 28, la de la Junta de Seguretat i la que li sol·licità la cúpula de Mossos d'Esquadra, amb assistència de C. Forcadell, que va acabar sense anar-hi.

Però, també és possible que Puigdemont hagués volgut respectar el judici de la cúpula d'Interior i hagués preferit no parlar de res abans de la sentència.

El llibre, al meu entendre, deixa clares quatre constatacions. La primera, la improvisació de tot plegat. Sembla que, contra tota la força de l'Estat (Monarquia, Magistratura, Exèrcit, FCSE...) aquí hi oposéssim només democràcia i no-violència. El xoc de trens, per la banda catalana, estava agafat amb pinces: anàvem amb un trenet de fira. Per exemple, ningú no havia pensat res per a l'endemà de la Declaració d'Independència i la reunió a Palau va resultar un guirigall sense l'assistència de **Junqueras** i amb **Forcadell** i **Ponsatí** abandonant la reunió. Realment, s'havien fet les coses amb una sabata i una espadenya com sembla i, tot i així, l'Estat s'espaordí? O, com deia Ponsatí, l'únic que s'esperava era que el govern espanyol s'assegués d'una vegada a una taula de diàleg? Però, que no sabien que per a Espanya no hi ha contrincants sinó enemics, amb els quals no es parla ni es dialoga sinó que es

vencen i, un cop esclafats, se'ls demana què volien?

Això va lligat amb la segona: la terrible por i la inflexible feblesa de **Rajoy**, incapaç de dialogar i d'acceptar qualsevol mediador dels centenars que se li van oferir aquells dies, d'aquí i de fora d'aquí, inclòs el Vaticà. Rajoy, acceptant un mediador internacional, se sabia perdut, perquè era prou conscient que no tenia raó. Sap que el tema català és un problema democràtic i no pas policial ni judicial. Per això va fer passar el seu punt de no acceptar-ne cap. Per això deia –i ho segueix dient Pedro Sánchez– que encara que fóssim més de la meitat no baixaria dels seus tretze. Els governs forts parlen i dialoguen, però ell, des de la seva feblesa, només podia fer el que va fer: enganyar Puigdemont el dia 10-X, fent-li creure que sense DUI, hi hauria diàleg. I guanyar temps per a la repressió de les togues després de la de les porres. I el pitjor, com ja se li havia dit: amb el 155 no va solucionar res. El tema català serà la pedra a la sabata de qualsevol govern que només el vulgui tractar amb togues i porres. Només faltaria que algun advocat posat al cas acabés acusant Rajoy de malversació de cabdals públics, perquè, si només l'operació Copèrnico va costar 87 milions €, sumin a aquesta xifra els diners que costà al CNI el seguiment constant de Puigdemont. A Rajoy el tema català li costà la moció de censura, i **Sánchez**, si no vigila i es pensa que tot és gratis, s'hi pot fer la legislatura. O es creu que ERC es pot presentar a les eleccions havent incomplert la reunió mensual de la taula de diàleg?

La tercera constatació és la gran fusta de polític *malgré lui*, que demostra el president Puigdemont. Volia que el seu pas per la política fos efímer, però les circumstàncies li han canviat la situació. El llibre especifica diversos escenaris en què ha de batallar contínuament amb els de casa i amb els seus socis i, en aquest sentit, guanya molts punts de cara al futur el fet que sàpiga trobar el desllorigador a situacions que ara i adés se li presenten del tot rocambolesques i enrevessades.

Finalment, el llibre té alguns damnificats: Oriol Junqueras, el primer, i amb ell el partit d'ERC; després, **Santi Vila**, el cardenal **Omella** i altres que el lector perspicaç descobrirà perfectament.